Yünören, İmranlı

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Yünören, Sivas ilinin İmranlı ilçesine bağlı bir köydür.

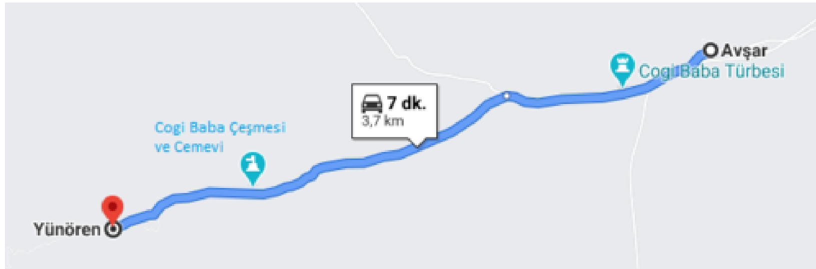
Yünören	
Köy	
 Sivas	
Ülke	Türkiye
İl	Sivas
İlçe	İmranlı
Coğrafi bölge	İç Anadolu Bölgesi
Nüfus (2000)	
• Toplam	86
Zaman dilimi	UTC+03.00 (TSİ)
İl alan kodu	0346
Posta kodu	58980

İçindekiler

Tarihçe

Köyle ilgili ilk yazılı bilgiler 1642 tarihli Avârız defterlerinde yer almaktadır.
Bu tarihte Erzurum Eyaleti'nin Kuruçay kazasının merkez nahiyesine bağlı "Çögi (İğdir)" adıyla bir köy olarak bahsedilen yerleşimde, avârıza konu 7 Müslüman hane yaşamaktaydı.[1]

Coğrafya

Sivas iline 138 km, İmranlı ilçesine 35 km uzaklıktadır. Avşar köyü ise 3,5 km mesafededir.

Cogi Baba Çeşmesi ve Cemevi

Cögi Baba Cemevi (sağdaki yeşil boyalı yapı Cögi Baba Çeşmesi)

Birbirlerine çok yakın olan Yünören ile Avşar köyleri arasında yer alır ancak günümüzde daha yakın olduğu Yünören köyü sınırları içerisindedir ve yanına Cemevi inşa edilmiştir. (İki köyün arası yaklaşık 3,5 km kadardır. Birinden diğerine yürüyerek 15 dakikada ulaşmak mümkündür.) "Coğü Baba" olarak da bilinir. İnanışa göre burada yatan eren Battal Gazi'nin askerlerinden biridir ve türbenin yakınındaki bu çeşmeden abdest almıştır. Cogi Baba'nın türbesini ziyaret eden insanlar çoğu zaman bu çeşmeye de uğrayıp şifa niyetiyle içerler ve şişelere doldurarak götürürler. Anlatılanlara göre her yıl hac zamanı geldiği zaman çeşmenin suyu çekilir. Hacılar memleketlerine dönmeye başladığı zamanda ise yeniden akmaya başlar. Çünkü yer altından akarak hacılar susuz kalmasın diye Zemzem suyuna karıştığına inanılmaktadır. Başka bir rivayet ise üç ayların girmesiyle kızıla dönüp kan rengini aldığı yönündedir.[2] Çocuğu olmayan kadınlar bu suyun birazını içer, kalanını da yıkanacağı suya katar. Ağrıyan yere bu suyun sürüldüğünde ağrının geçtiğini söyleyenler

de bulunmaktadır.[3] (Türbe ise günümüzde Avşar köyü sınırları içerisinde kalmaktadır. Cogi Baba'nın torunlarına, ellerindeki şecereye istinaden sancak verildiği rivayet olunur. Ancak bahsi geçen sancağın daha sonra Şarkışla'nın Akcakışla bucağına bağlı Alaman köyündeki Coğlü Baba Türbesi'ne götürüldüğü söylenmektedir.[4])

Köyün eski adı olan Cögi/Çögi sözcüğünün de bu erenin adından kaynaklanıyor olduğu anlaşılmaktadır.

> *Kara Cöğü gonca gülün harmanı,*
> *Ahmet Dede okur aşkın fermanı,*
> *Pire Dede yetmiş derdin dermanı,*
> *Karlık Baba peyik salmış erlere.*
>
> - Kul Himmet -

İsmin kökeni

Cogi/Cogü/Coğü isminin nereden kaynaklandığı etimolojik olarak net değildir. Kürtçe ve hatta Kafkas dilleri dikkate alınmalıdır. Ahmet Yesevi'nin öğrencilerinden olan Türk Tasavvuf tarihi içerisinde adı geçen "Kasım Cogi" olduğu da öne sürülmektedir.

Nüfus

Yıllara göre köy nüfus verileri	
2007	
2000	86
1997	30

Kaynakça

1. ^ Başıbüyük, Adem (2012). "Gercanis ve Kuruçay Kazalarının XVII. Yüzyıl Ortalarındaki Nüfus Ve Yerleşme Özellikleri" (https://web.archive.org/web/20200318062738/https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/26980). *Doğu Coğrafya Dergisi*. **17** (27). dergipark.org.tr. ss. 85-104. 18 Mart 2020 tarihinde kaynağından (https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/26980) arşivlendi. Erişim tarihi: 2 Mart 2020.
2. ^ Recep Demir, İmranlı'nın Sosyo-Kültürel ve Dini Yapısı Üzerine Bir İnceleme, (Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü - Yüksek Lisans Tezi), Sivas, 2002, Sayfa: 115
3. ^ Ahmet Gökbel, Ahmet İmranlı'nın İnanç Coğrafyası ve İlçedeki Ziyaret Yerleri İle İlgili İnanç ve Uygulamalar, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Cilt: VII / 1, Sayfa: 1-19, Haziran-2003-Sivas
4. ^ Sivas'ta Yatmakta Olan Horasan Merkezli Anadolu Erenleri, Yrd. Doç. Dr. Doğan KAYA (Sayfa - 5)

Dış bağlantılar

- Cogi Baba (http://www.cogibaba.net/)
- Cögi Baba Türbesi (https://www.youtube.com/watch?v=VU1YL4favm0) (Video: 7 dakika 45 saniye)
- Avşar ve Yünören Köyleri, havadan çekim (https://www.youtube.com/watch?v=2dzO5xlZ7io) (5 dakika)
- Cögi Baba Cemevi ve Çeşmesi Fotoğrafları: Görsel 1 (https://www.deviantart.com/bulca/art/Cogi-Baba-Cesmesi-Yunoren-Koyu-861931293), Görsel 2 (https://www.deviantart.com/bulca/art/Cogi-Baba-Cesmesi-863470056) (Yüksek Çözünürlüklü)

Fotoğraflar

G · T · D (https://tr.wikipedia.org/w/index.php?title=%C5%9Eablon:%C4%B0mranl%C4%B1_belde_ve_k%C3%B6yleri&action=edit)

İmranlı'nın köyleri

Akkaya · Akçakale · Alacahacı · Altınca · Ardıçalan · Arık · Avşar · Aydoğan · Aydın · Aşağıboğaz · Aşağıçulha · Aşağışeyhli · Bahadun · Bahtiyar · Bardaklı · Bağyazı · Başlıca · Becek · Beğendik · Borular · Boğanak · Boğazören · Bulgurluk · Celaldamı · Cerit · Çalıyurt · Çukuryurt · Darıseki · Dağyurdu · Delice · Demirtaş · Dereköy · Doğançal · Ekincik · Erdemşah · Eskidere · Eskikapumahmut · Eskikeşlik · Gelenli · Gelintarla · Gökdere · Gökçebel · Görünmezkale · Güven · Haliller · Kapukaya · Kapumahmut · Karaboğaz · Karacahisar · Karacaören · Karahüseyin · Karapınar · Karataş · Karaçayır · Karlık · Kasaplar · Kavalcık ·

Kemreli · Kerimoğlu · Kevenli · Kılıçköy · Kılıçlar · Kızılmezraa · Kızıltepe · Koruköy · Koyunkaya · Koçgediği · Körabbas · Madenköy · Ortakdaracık · Ortaköy · Piredede · Refik · Sandal · Sinek · Söğütlü · Süvariler · Taşdelen · Taşlıca · Toklucak · Topallar · Toptaş · Tuzözü · Türkkeşlik · Türkyenice · Uyanık · Uzuntemür · Yakayeri · Yapraklıpınar · Yaylacık · Yazıkavak · Yazılı · Yenikent · Yeniköy · Yoncabayırı · Yozyatağı · Yukarıboğaz · Yukarıçulha · Yünören · Yürektaşı · Zımak